

ET

ET

ET

EUROOPA ÜHENDUSTE KOMISJON

Brüssel 11.6.2008
KOM(2008) 370 lõplik

2005/0237 (COD)

KOMISJONI TEATIS EUROOPA PARLAMENDILE

EÜ asutamislepingu artikli 251 lõike 2 teise lõigu alusel

nõukogu ühise seisukoha kohta,

mis käsitleb Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi (laevade kontrolli ja ülevaatusega tegelevate organisatsioonide ja veeteede ametite vastavat tegevust käsitlevate ühiste eeskirjade ja standardite kohta) ning Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (laevade kontrolli ja ülevaatusega tegelevate organisatsioonide tegevust käsitlevate ühiste eeskirjade ja standardite kohta) vastuvõtmist

(EMPs kohaldatav tekst)

KOMISJONI TEATIS EUROOPA PARLAMENDILE

EÜ asutamislepingu artikli 251 lõike 2 teise lõigu alusel

nõukogu ühise seisukoha kohta,

mis käsitleb Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi (laevade kontrolli ja ülevaatusega tegelevate organisatsioonide ja veeteede ametite vastavat tegevust käsitlevate ühiste eeskirjade ja standardite kohta) ning Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (laevade kontrolli ja ülevaatusega tegelevate organisatsioonide tegevust käsitlevate ühiste eeskirjade ja standardite kohta) vastuvõtmist

(EMPs kohaldatav tekst)

1. TAUST

Euroopa Parlamendile ja nõukogule ettepaneku edastamise kuupäev 30. jaanuar 2006
(dokument KOM(2005) 587 (lõplik) – 2005/0237COD)):

Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomitee arvamuse kuupäev: 13. september 2006

Regioonide Komitee arvamuse kuupäev: 15. juuni 2006

Euroopa Parlamendi arvamuse kuupäev, esimene lugemine: 25. aprill 2007

Ühise seisukoha vastuvõtmise kuupäev: 6. juuni 2008

2. KOMISJONI ETTEPANEKU EESMÄRK

Ettepaneku eesmärk on reformida ühenduses praegu kasutusel olevat süsteemi, mille alusel tunnustatakse organisatsioone, mis tegelevad liikmesriikide ülesandel laevade kontrolli ja laevade ohutuse sertifitseerimisega rahvusvaheliste konventsioonide alusel (klassifikatsiooniühingud); süsteem on kehtestatud direktiiviga 94/57/EÜ (EÜT L 319, 12.12.1994, lk 20). Kõnealuse direktiivi neljandal muutmisel kasutatakse uuesti sõnastamist.

Uuestisõnastamise ettepaneku eesmärk on eelkõige järgmine.

- (1) Tõhustada tunnustatud organisatsioonide kontrollimise süsteeme, luues kõigile kõnealustele organisatsioonide jaoks ühise, kuid sõltumatu kvaliteedijuhtimissüsteemide sertifitseerimisasutuse.
- (2) Ühtlustada praegust kaksiksüsteemi, mis sisaldab tavalist ja piiratud tunnustamist: tunnustus antakse nüüd üksnes sõltuvalt teenuse kvaliteedist ja asjaomaste organisatsioonide tegevuse tõhususest, organisatsiooni suurus ei ole enam oluline.
- (3) Lihtsustada ja parandada ühenduse tunnustamiskriteeriumide struktuuri, muutes need rangemaks.

- (4) Uuendada karistussüsteemi, sest praegu saab tunnustuse vaid peatada või tühistada. Ettepaneku eesmärk on kehtestada astmelisem ja tõhusam rahatrahvide määramise süsteem, säilitades tühistamise võimaluse kõige tõsisemate juhtude korral.
- (5) Võtta kasutusele klassifikatsioonitunnistuste vastastikune tunnustamine tunnustatud organisatsioonide vahel (vastavustunnistused kõnealuste organisatsioonide tehnilistele eeskirjadele), eelkõige laevavarustuse puhul, sest tunnustusi antakse välja tehniliste standardite alusel.
- (6) Selgitada direktiivi teatavate sätete ulatust ja lihtsustada nende kohaldamist.

3. MÄRKUSED ÜHISE SEISUKOHA KOHTA

3.1. Ettepaneku jaotamine direktiivi eelnõuks ja määruse eelnõuks

Nõukogu ettepaneku jaotamisega direktiivi eelnõuks ja määruse eelnõuks on püütud tagada õiguskindlus sellise süsteemi jaoks, mis hõlmab eelkõige kohustuste panemist tunnustatud organisatsioonidele, s.h rahatrahvide määramise süsteemi rakendamist.

Komisjon leiab, et direktiivi eelnõu hõlmab suhteid liikmesriikide ja nende tunnustatud organisatsioonide vahel, kellele liikmesriigid delegeerivad rahvusvaheliste konventsioonide alusel inspekteerimise ja sertifitseerimise ülesanded, samas kui tunnustamise süsteem tervikuna (s.h tunnustamine ja selle kriteeriumid, tunnustatud organisatsioonide teavitamis- ja koostöökohustused, organisatsioonide korrapärane hindamine, vajakajäämistele parandamine ning tunnustamise tühistamine) kuulub täielikult määruse eelnõu valdkonda.

Komisjon kiidab kõnealuse jaotuse heaks niivõrd, kuivõrd a) kõnealune jaotus jääb ilma teksti tehtavate oluliste muudatusteta puhtalt vormiliseks ja komisjoni ettepaneku sisule täielikult vastavaks; ning b) see võib anda asjaomastele organisatsioonidele suurema õiguskindluse.

3.2. Direktiivi eelnõu

Komisjon leiab, et nõukogu põhjenduste muutmine on vastavuses õigusakti muutmisega.

Viimatinimetatu puhul on

- artiklites 6 ja 7 tehtud muudatused vastavuses nõukogu otsuse 2006/512/EÜ¹ kohase kontrolliga komitee regulatiivmenetlusega;
- nõukogu on alustanud artikli 8 lõikes 1 oleva kaitsemeetme tühistamist, kuigi komisjon sellekohast ettepanekut ei teinud. Komisjon leiab, et seda tuleb käsitada pigem tehnilise küsimusena, mille abil tühistatakse direktiivi varasematest versioonidest ülevõetud mehhanism, mida ei ole enam võimalik kohaldada; kõnealune mehhanism ei ole tõepoolest vastavuses üksteisele järgnevate muudatuste jooksul komisjonile antud hindamis- ja karistamisvolitustega; seetõttu leiab komisjon, et võib toetada seda muudatusettepanekut, mis ei ohusta komisjoni algatusõigust;

¹ ELT L 200, 22.7.2006, lk 11.

- komisjon tuletas meelde oma seisukohta, mille kohaselt liikmesriigid peaksid kodanike, parema õigusloome ja läbipaistvuse huvides koostama liikmesriigi võetud üleminekumeetmete ja direktiivi sätete vastavustabeli. Kõnealuse kohustuse väljajätmine artiklist 14 ei takistanud institutsioonidevahelise menetluse finaliseerimise huvides komisjonil siiski nõukoguga kokkuleppele jõudmast. Samas loodab komisjon, et kõnealust horisontaalküsimust käsitlevad ühenduse institutsioonid ühiselt.

Sel viisil muudetud tekstis on võetud arvesse Euroopa Parlamendi muudatusettepanekuid 3, 5, 7, 9, 13, 29, 34, 35–37 ja 51, mille komisjon on heaks kiitnud. Välja on jäetud redaktsioonilisi muudatusi käsitlevad ettepanekud 1, 4 ja 8, mille komisjon põhimõtteliselt heaks kiitis; samas peegeldab esimese kahe muudatusettepaneku põhimõtet määruse eelnõu lisa B osa punkti 6 alapunkt 1, millist asjaolu peab komisjon õigeks.

Muud ettepanekud, mis nõukogu on õigusakti teinud, on komisjoni hinnangul vähese tähtsusega ja/või redaktsioonilised ehk tehnilised ning seetõttu vastuvõetavad.

3.3. Määruse eelnõu

Komisjon leiab, et nõukogu poolt põhjendustesse tehtud muudatused on vastavuses õigusakti muudatustega, v.a põhjendused 1a ja 28a. Viimati osutatud põhjenduste puhul:

- ei nõustu komisjon uue põhjendusega 1a, mille kohaselt määrust tuleb tõlgendada vastavalt rahvusvahelisele õigusele. Komisjon leiab, et: a) määruse eelnõu vastab täielikult rahvusvahelisele õigusele ja b) ühenduse õiguse tõlgendamine kuulub täielikult Euroopa Kohtu pädevusse, kellele seadusandja ei saa kohustusi panna;
- komisjon saab uue põhjenduse 28a heaks kiita, sest see peegeldab vajadust rõhutada tunnustatud organisatsioonide kohustust omada tehniliste eeskirjade vajalikku kogumit ning vajadust viia need eeskirjad omavahelisse vastavusse; tunnustatud ning tunnustamist taotlevate organisatsioonide hindamisel nõuab komisjon siiski jätkuvalt mõlema kõnealuse kohustuse täielikku täitmist.

Õigusakti sätted

- Artikli 4 uues lõikes 1a väljendatakse sõnaselgelt komisjoni ettepanekus juba varem sisaldunud mõtet, mille kohaselt saab tunnustada üksnes tunnustamisnõuetele vastavaid organisatsioone.
- Osutatud artikli lõike 4 muutmisega püütakse tunnustamise piiramise võimalust muuta paindlikumaks, kusjuures piiramine jääb üksnes kvalitatiivseks. Komisjonile pandud kohustusega esitada selgesõnaliselt tunnustuse piiramise põhjused ja selle võimaliku tühistamise tingimused suurendatakse samal ajal asjaomase organisatsiooni õiguste ja huvide kaitset.
- Parandusi käsitlevate ettekirjutuste ajakava kehtestamine artiklis 5 on tõhus viis asjaomase tunnustatud organisatsiooni mõjutamisel, juhul kui tema tegevuses on täheldatud puudusi.
- Nõukogu esitatud muudatusettepanek artikli 6 kohta sisaldab eelkõige nõuandekomitee menetluse kasutamist, kui komisjon peab rakendama karistusi selle tunnustatud organisatsiooni puhul, kelle tegevuses on puudusi täheldatud. Üldiselt leiab komisjon, et sellise otsuste puhul on komiteemenetlus ebakohane, kuid möönab, et kõnealused otsused

võivad mõjutada suhteid liikmesriikide ja asjaomase organisatsioonidega, kuna ühenduse tunnustuse põhieesmärk on võimaldada delegeerida liikmesriikidel inspekteerimis- ja sertifitseerimisülesandeid rahvusvaheliste konventsioonide raames. Seetõttu kiidab komisjon heaks nõukogu esitatud lahenduse, mis jätab liikmesriikidele võimaluse väljendada täheldatud rikkumiste ja kohaldatavate karistuste suhtes oma seisukohta, kuid välistab täielikult menetluse võimaliku poliitilise ebakorrektsuse. Lisaks on nõukogu pidanud vajalikuks arvutada välja asjaomasele organisatsioonile selle kolme varasema tegevusaasta keskmise käibe alusel tehtavate trahvide ülemmäära – see tundub olevat kohane. Lõpetuseks tõhustab Euroopa Kohtule täieliku trahvidealase pädevuse andmine menetluse tagatise ja kaitseb kostja õigusi.

- Tunnustuse tühistamise osas on nõukogu lisanud viienda seiga, mille eesmärk on vältida riigi või eraviisilise toetuse andmist tunnustatud organisatsioonile tema suhtes kohaldatava karistuse tasumiseks. Komisjon toetab kõnealust algatust täielikult, kuna osutatud võimaluse korral kaotaks süsteem oma hoiatava mõju.
- Nõukogu poolt artiklile 9 antud uus sõnastus ei muuda komisjoni algse ettepaneku sisu, mille kohaselt juurdepääs tunnustatud organisatsiooni hindamiseks vajalikele dokumentidele ja laevadele jääb täielikult kaitstuks.
- Artiklisse 10 on tehtud klassifikatsioonitunnistuste vastastikuse tunnustamise osas olulisi parandusi – nüüdsest toimub kogu direktiiviga 96/98/EÜ² hõlmatud laevavarustuse vastastikune tunnustamine automaatselt. Nõukogu täpsustab, et vastastikune tunnustamine hõlmab üksnes seadmeid, materjale ja seadmete osi, väljendades sõneselgelt juba algses ettepanekus esitatud mõtet. Nõukogu lisas juurde kaks uut mehhanismi: ühest küljest tunnustatud organisatsioonide kohustuse põhjendada juhtumit, kui neil ei õnnestu vastastikust tunnustamist kohaldada, mis on põhjendatud üksnes turvanõuetega; teisest küljest võimaldab kaitsemeede tunnustatud organisatsioonidel keelduda nõuetele mittevastavate eri pardaseadmete paigaldamisest, ilma et see läheks vastuollu vastastikuse tunnustamise põhimõttega. Võttes arvesse tunnustatud organisatsioonidele ülesandeks tehtud menetluse tehnilist keerukust, peab komisjon lõpetuseks kohaseks ka Euroopa Parlamendi poolt muudatusettepanekus 53 ette nähtud ajavahemiku (mille jooksul komisjon peab esitama aruande vastastikuses tunnustamises tehtud edusammudest) pikendamist kolmelt aastalt viiele aastale.
- Komisjon tunneb heameelt selle üle, et ühisesse seisukohta on jäetud sisse tunnustatud organisatsioonide kohustus panna toimima ühine ja sõltumatud süsteem nende kvaliteedijuhtimissüsteemide sertifitseerimiseks. Seega on artiklisse 11 võetud üle peamine osa komisjoni esialgsest sellekohasest ettepanekust, süsteemi toimimapanemine on jäetud täielikult tunnustatud organisatsioonide ülesandeks, ilma liikmesriike ja komisjoni sellesse hõlmamata. Kõnealuse küsimuse puhul soovis Euroopa Parlament liikmesriikide osalust, mille komisjon ka põhimõtteliselt heaks kiitis. Kuna aga praegu töötatakse tunnustatud organisatsioonide jaoks välja rahvusvahelist eeskirja, mille alla kuulub sõltumatu sertifitseerimise tõhus mehhanism, (vt alljärgnev) tuleb esitatud idee siiski kõrvale jätta.
- Komiteemenetluse puhul on nõukogu lisanud komisjoni jaoks võimaluse võtta vastu lisas esitatud nõuete tõlgendamise ja kohaldamise meetodid. Arvestades teatavate nõuete

² EÜT L 46, 17.2.1997, lk 25. Direktiivi on viimati muudetud direktiiviga 2002/84/EÜ (EÜT L 324, 29.11.2002, lk 53).

mõnikord väga üldist iseloomu (näiteks tunnustatud organisatsioonide nõutavate vahendite kohta) võib see hiljem aidata kaasa nende tõhusale rakendamisele ja pakkuda asjaosalistele rohkem õiguskindlust.

Sel viisil muudetud tekstis on võetud täielikult või osaliselt arvesse muudatusettepanekuid 6, 12, 15, 17, 18, 25, 38–44, 50, 52–56, 59–61, 66 ja 68, mille komisjon on heaks kiitnud. Komisjon poolt osaliselt või põhimõtteliselt heakskiidetud muudatusettepanekud 18, 26, 14 ja 69 on võetud ühisesse seisukohta üle sõnastuses, mida komisjon peab rahuldavaks. Muudatusettepanekud 16, 62, 64, 65 ja 71 hõlmasid tunnustatud organisatsioonide kvaliteedisüsteemide sertifitseerimise eest vastutavate organisatsioonide nimetamist ja need kiitis komisjon heaks üksnes põhimõtteliselt, kuna mõiste „komitee” kasutamine oleks võinud tekitada segadust seoses mõistega „komiteemenetlus”; komisjon leiab, et nõukogu kasutatud nimetus „kvaliteedi hindamise ja sertifitseerimise süsteem” on täielikult rahuldav kompromisslahendus.

Muud ettepanekud, mis nõukogu on teinud eespool osutatud muudatusettepanekutele lisaks, on komisjoni hinnangul vähese tähtsusega ja/või redaktsioonilised ehk tehnilised ning seetõttu vastuvõetavad.

3.4. Nõukogu ja komisjoni ühisavaldus Rahvusvahelise Mereorganisatsiooni (IMO) väljatöötatava tunnustatud organisatsioonide eeskirja kohta

Nõukogu ja komisjon on ühisel seisukohal, et ühenduse väljaarendatav süsteem võiks hiljem olla aluseks rahvusvahelisel tasandil kasutuselevõetavale süsteemile, siia lisandub ka Euroopa Parlamendi väljendatud probleemiasetus rahvusvahelise süsteemi ja ühenduse süsteemi vahelise vastavuse vajaduse kohta. Komisjon ja liikmesriigid on seega valmis mõjutama IMOd töötama välja eeskirja, millega oleks tagatud klassifitseerimisasutuste töö kõrge kvaliteet kogu maailmas. Nõukogu ja komisjon on seepärast allkirjastanud sellekohase ühisavalduse, mis on esitatud lisas.

4. KOKKUVÕTE

Nõukogu ühine seisukoht vastab täielikult neile probleemiasetustele, mis viisid komisjoni tegema ettepanekut direktiivi 94/57/EÜ uuesti sõnastamise kohta, ja selles on esindatud peamised komisjoni soovitatud meetmed, mis õigusakti jaotamise tõttu direktiivi eelnõuks ja määruse eelnõuks on sellesse peamiselt üle võetud. Lisaks sellele on ühisesse seisukohta peaaegu täielikult võetud üle Euroopa Parlamendi muudatusettepanekud, mille komisjon sai heaks kiita täielikult või osaliselt.

Komisjon leiab, et seetõttu moodustab kõnealune ühehäälselt heakskiidetud ühine seisukoht lähtekoha, mille alusel Euroopa Parlamendi teisel lugemisel kokkuleppele jõudmiseks ja kiidab selle eespool esitatud märkuste ja mööndustega heaks.

LISA

NÕUKOGU JA KOMISJONI AVALDUS

„Nõukogu ja komisjon arvavad, et käesoleva direktiivi eesmärged, nimelt tõhustada meresõiduohutust ja tõkestada merereostust, tuleks järgida ka rahvusvahelisel tasandil. Seetõttu peaksid liikmesriigid ja komisjon koostöös teiste IMO liikmetega tegema IMO-le ettepaneku töötada tunnustatud organisatsioonide jaoks välja rahvusvaheline eeskiri.

Käesoleva direktiivi põhimõtetele rajanedes peaks see eeskiri vastavalt vajadusele hõlmama järgmist:

a) kohustuslikud nõuded, mida tunnustatud organisatsioonid peavad seoses seadusjärgse tegevusega täitma. See hõlmab muu hulgas järgmist: üldised nõuded, nagu sõltumatus, erapooletus, usaldatavus, pädevus ja vastutusvõimelisus; korralduse, juhtimise ja ressurssidega seotud nõuded; sertifitseerimisprotsessiga seotud nõuded; kvaliteedijuhtimissüsteemidega seotud nõuded;

ning

b) tunnustatud organisatsiooni poolt punktis a osutatud nõuete täitmise kontrollimiseks kohustusliku auditeerimiskava raamistik ja menetlused.”